

Princip centralizace a decentralizace vyjadřuje, nakolik jsou ve vertikální linii buď soustředěny nebo naopak rozděleny rozhodovací pravomoci a odpovědnosti za výkon určitých úkolů. Při úplné centralizaci - dochází k rozhodování pouze u ústředních orgánů. **Centrální složky** přímo vyhradí veškeré rozhodování nebo učiní rozhodování nižších složek plně závislým na směrnicích a pokynech centra. Plně centralizovaný systém se neliší od vertikálně koncentrovaného.

Decentralizace je stav, kdy je na nižší složky delegováno větší množství pravomocí. Složky, na které byly pravomoci delegovány jsou nezávislé na ústředních orgánech, svoje úkoly vykonávají samostatně a pouze ve stanoveném rozsahu podléhají doзору z centra.

V oblasti veřejné správy je výrazem decentralizace existence územní samosprávy. Vzniká rozdíl mezi decentralizací pravomocí a činností - pravomoci u decentralizace deleguje vyšší či ústřední orgán trvale na nižší orgány část pravomocí, kdežto u decentralizaci činností jim svěřuje pouze výkon určitých činností.

Decentralizace bývá členěna na územní a odbornou. V případě územní decentralizace se pravomoci předávají orgánům, které působí na určitém území, u odborné decentralizace těm orgánům, které na nižší úrovni zajišťují výkon pouze určité části správy.

Je třeba předem stanovit, jaký způsob centralizace a decentralizace vzniká z hlediska zajištění informací. Je potřeba zvážit, zda se mají informace soustředit v jednom centru nebo bude vyvinut decentralizovaný systém. Výhodou prvního řešení je zajištění jednotného a rychlého rozhodování, klade však větší nároky na přenos informací a rozhodování. Decentralizovaný systém může sice reagovat pružněji, ale současně musí být zajišťována jednota rozhodování jeho součástí. Při hledání optimální varianty se obvykle volí jistá kombinace centralizace a decentralizace, která musí odpovídat potřebě efektivního výkonu správy.